

Goran Simić, Kanada & Bosna i Hercegovina

VJETAR U LUĐAČKOJ KOŠULJI

„Sve dok lavovi ne budu imali pisce svoje istorije

sve priče o lavovima će uvijek slaviti samo lovce“ –Afrička poslovica

1.

Umorio sam se od sebe kao žrtve.

Skladište praznih flašica of parfema preraslo je

gomilu promašaja koje sam napravio,

a gigantska olovka sa srcem od kreča

nadrasla je moju običnu potrebu da bilježim

malog sebe.

Umorio sam se od samokažnjavanja, od izvinjavanja
zbog pigmenta kože koji može podnijeti samo mjesečinu,
od mene koji ličim na psa koje ponekad zaurla poput vuka
u kartoteci Biroa za Izbjeglice.

Korice zabranjenih knjiga uselile su se u mene
u formi ostataka hrane
na papirnim tanjirima demonstranata u parku.

Pretvorio sam se u kič,
u slatku nakazu koja više ne sakriva svoj vjenčani prsten
od bodljikave žice.

Postalo me je stid što sam sebi dozvolio
da po mome krvnom pritisku bankarski službenici
naštimađavaju brojeve za proizvodnju sirotinje,
što se moja tuga može staviti na vagu i upakovati
one iste šarene kutijice
koje su ostale neotvorene ispod prošlogodišnje
novogodišnje jelke.

Sam sam kriv što sam u stablo javora urezao ime domovine
koja se potom počela sušiti
i sad skupljam lišće da bih napunio makar jednu jastučnicu

za moje pretke koji me ne prestaju mititi ampulama krvi.

Leđa su mi se pretvorila u grudi,

niski podrumski plafoni napravili su me grbavim.

Kupujem cipele na odjeljenjima za djecu,

zaboravljam kako to izgleda isprsiti se pred metcima

i kakva je razlika između vojnika i heroja.

Umorio sam se od poruka koje šaljem sam sebi

iz zemalja za koje nikada nisam ni upamio,

iz gradova koji mi naplaćuju porez na velike oči,

sa plaža na kojima iste stare kronjače sa podsmjehom pregaze

novog starca zatrpanog u pjesku.

Nema na tim porukama adrese pošiljaoca,

nema ni imena.

Tek u daljini zvuk kamiona za smeće

koji melje flašice od parfema što podsjeća na himnu,

tamo, par ulica dalje,

gdje počinje moja tuga.

2.

Šta sam to propustio prije nego sam rođen.

Ništa čini mi se, ništa
što se nije ponovilo u istom obliku.

Kao što se na isti način neprestano ponavljaju psovke majki upućene
grobarima pripravnicima koji dokono sjede pred kapijom porodilišta
i piju crno mlijeko.

Kao što svaka kokoš uveče lježe maštajući
kako će se jednom iz običnog jajeta izleći zlatni paun
prije nego što postane omlet
i hrabro stati pred ruku
koja u kokošnjac poseže za pernatim vratom.

Govorim o milionima školjki koje cijeli svoj život žvaću vlastiti mozak
računajući da će neki mali biser zablistati u ogrlici
na vratu neke buduće kraljice iz bajki.

Prije nego što se ista kraljica odluči
da okeane pretvori u ogledala.

Govorim o svojim malim rukama
koje na štokove od prozora ugrađuju debela vrata
sa огромном ključaonicom

kroz koju mogu viriti u svijet.

Onaj svijet koji sam napravio takvim da mi se ne sviđa
i na koji uvijek mogu pljunuti .

Uveče navlačim zavjese zbog nekog ludog snajperiste
preostalog iz starog rata kada nisam ni bio rođen.

On jednostavno puca na obične zadovoljne ljude,
Na policajce prerusene u odoru propovjednika,

Na ratne veterane zaposlene kao direktori obdaništa,
Na političare u uniformama poštara.

Puca na ljude sa nekog od crvenih oblaka
iznad moga uplašenog grada
i pogađa samo metalne nazive ulica heroja.

I debele krvožedne golubove na dimnjacima.

To nisam ja. Još uvijek niko ne sumnja na mene.

Mada komšije tvrde da se radujem kad me uveče uspavljuje
zvuk kiše koja dobuje po krovu kuće
i da se pretvaram da ne znam da se tu ne radi o kiši
već o ispaljenim čahurama
koje će jutrom morati pomesti ispred vrata.

3.

Odćutao sam svoje rođenje i onda sam se navikao
da odćutim i događaje koji se mogu izreći samo suzama.
Larva leptira u mojim pelenama nikada nije poletjela
već je samo pokorno odgmizala na ogledalo
i tu se pretvorila u ružnu mrlju.
U oko, koje gleda samo u sebe.

Moja mašta je rođena iz moje navike da čutim
umjesto da zaplačem,
jer samo tišina posjeduje boju za kojom čeznem
a koja ne postoji niti u jednom katalogu.

Koliko puta me je obalna straža sprečavala
da ronim duboko prema dnu okeana.
Molili su me da odustanem
jer dolje nema ničega osim mokrog mraka
a ja bih uvijek ronio dublje u potrazi za nečim
što mi je obećano i što mi pripada
i što nikada nisam definisao.

Možda je to nešto za čim sam tragao bilo ubilježeno
u moju kožu
u formi ožiljaka od zlatnih sprudova pored kojih bih ronio dublje,
u ranama od ujeda riba koje su ljubomorno žvakale svoj vijekovni mrak,
u mom vlastitom dahu pod maskom koji bi me davio
dok bih poražen,
sa osmijehom na licu, isplivao na plažu koja čuti.

Ko zna

Možda je dobro što sam se oženio čutnjom
i što mi je krik postao ljubavnica
koja ne pravi razliku imedju ribarskog čamca
i podmornice.

I kojoj je svejedno da li udišem crnu vodu
ili bijeli vazduh.

4.

Ne nisam to bio ja,

Onaj koji je u zoru u uniformi ribara
odlazio na sjever da pomiri pametne pastrmke
i stotine glupih mamaca
a vraćao se uveče sa kanisterima nafte u rukama .

Nisam to bio ja koji je iz čizama
od krvnog polarnog medvjeda
istresa pustinjski pjesak.

Porođen sam na vojničkom čebetu iz vojnog skladišta
i baterijske lampe su bile prve zvijezde koje sam ugledao.

Možda sam gledao u pogrešnom pravcu i kasno naučio
da samo poraženi imaju pravo na slavlje
a da pobednicima preostaju samo brige
i strah od onih koji slave.

Na putu od majčine suknje do očeve vojničke torbe
rečeno mi je da je u lov na krokodile najbolje poći
u čizmama od krokodilske kože.

Još uvijek mi se znoji kažiprst dok palim slavljeničke petarde
ispred izbjegličkog kampa,

dok mirišem kerozin u krilima lešinara
i čitam užas na usnama stjuardesa koje se pred polijetanje
smiješe poput trudnica.

Ali nikada nisam bio onaj koji je išao na sjever
da bi sjekao šume
kako bih od čutljivih stabala napravio propovjedaonicu.
Bog mi je svjedok.
Ako je i jedan svjedok ostao.

5.

Toliko puta sam se selio od mesta do mesta,

da se više ne sjećam ni svoje prve adrese.

Gradova se sjećam po voznoj karti

a kontinenata po štambilju u pasošu.

Ništa drugo i ne nosim u gladnom koferu

osim mapa gradova i geografskih karti.

Ne iznenadujem se više kad na mene zalaje

torba kad je zatvaram.

Hramim se osmijesima stjuardesa,

opijam se pristojnošću konduktora na vozovima,

pijem jutro iz plastičnih čaša,

koje i ne znaju gdje im je domovina.

Pored mojim očima se množe krajolici

koji se opiru foto aparatu,

autobuske stanice bez imena i ljudi koji će me zaboraviti.

Iza mene nebeski plav pada snijeg,

na vreli asfalt ulice kojom sam tek prošao .

Stranci izgovaraju ime svoje domovine
kao da izgovaraju
ime neizlječive bolesti od koje boluju,
od koje se umire samo u motelima bez imena.

Glasovi stranaca su telefoni koji ne zvone
u hotelskim sobama,

email poruke koje se na kompjuteru pojave kao laste.

Potom se iste laste pretvore u rode
koje strpljivo čekaju na ledenom dimnjaku
porodične kuće
i onda odu
na neki drugi krov .

Stranci umiru od refrena stare zavičajne himne

zaglavljene u grlu kao riblja kost,
sa iskolačenim očima koja ne mogu progutati
premalene pejsaže
koji više mirišu na svježe posteljine
nego na zastave izbjlijedile od kiše i vjetra.

I ja sam jedan od njih u traganju za domom,
u traganju za toplinom majčine utrobe.

Mojom prvom adresom.

NEKOPRATI

6.

Kada si izašla iz kafane

ostavila si mi u džepu pantola svoje ledene rukavice.

Pretvarao sam se da iza tebe nije ostalo ništa
osim otiska karmina na čaši
koji će jutro doručkovati.

Samo barmen zna zašto te je izbacio iz kafane,
samo kelner zna
zašto si mu ostavila prezrvativ umjesto bakšiša,
samo ja znam koliko dugo sam tvoje rukavice
grijao u džepu
da bi se smekšale i počele mirisati na sladoled .

Nisam trebao sjesti u automobil
u kojem su tvoje rukavice već stajale na volanu.

Nisam ti trebao pokloniti lančić od moje upletene kose,
nisam smio primjetiti da te je medvjed
istetoviran na mojim grudima
ujeo za šaku spremnu da izbaci kandže.

Znao sam da će jednog dana tvoj novčanik
pokucati na moja vrata i obavijestiti me
da si ukradena.

I da neću sebe kao i obično okriviti
kako te nikada nisam ni pokušao upoznati.

NEKOPRATI

7.

Kad sam se prvi put zaljubio

zaviještao sam svoje organe za transplataciju
bilo kojem jadniku koji ne vjeruje da se smrt događa samo onima
koji vječno, kao hrana na policama samoposluge,
lutaju od sebe do nekog drugoga.

Možda bi moj mozak mogao produžiti život nekom starcu
koji misli
da postoji razlika između mozga načetog rakom
i mozga inficiranog životom,
nekom samoubici početniku,
propovjednika kojeg nebo kažnjava što je ruke
uprljao tijelom.

Čisto sumnjam da bi od moga mozga ima neke koristi.

Moja jetra, moj podrum,
u kojem miris vina živi u zabranjenom braku sa maloljetnicom,
mogla bi biti od koristi nekome ko nikada nije okusio sram
zato što će ga pojesti hrana koju sam nije napravio.

Moraće se navići da u mojoj jetri brije i sumnje
u potaji neprestano vode ljubav

i da trudnoća ima oblik duvanskog kašlja.

Možda će u novom tijelu eksplodirati kao balon
kad joj novi vlasnik počne tepati na način kako se tepa
kučićima.

Ta soba je premalena za jedno a prevelika za dvoje.

Moja koža je geografska karta
po kojoj se sudaraju otisci nježnih prstiju i masnice od pendreka.

Samo ja lovac
znam u njoj pročitati otiske očiju srne u bijegu,
samo srna iza mene iz moje kože
može pročitati zašto polazim u lov
sa ogromnom olovkom na ramenu i
plastičnom puškom u džepu.

Nikada od nje nisam uspio napraviti zastavu koja se može prefarbiti
i prilagoditi bojama košulja
koje mi se nude na svakom koraku.

Mogla bi se upotrijebiti
kao zakrpa za ožiljak na obrazu
ali ne mislim da bi ga ijedna djevojka prislonila usne
a da ne osjeti da ponavlja poljubac.

Moje srce bi se lako moglo presaditi u grudi nekog mladića
koji se tek sprema za pobune
a koji nikada nije osjetio sreću što nije imun na poraze.

Osim ako taj srećković
mistične otkucaje novog srca,
već modrog od starog mastila,
ne počne porediti sa otkucanjima sata koji žvaće novu krv.

Onda pomislim,
ko bi zaboga uopšte poželio takvo srce u grudima.
Već inficirano ljubavlju .

8.

Zagrlim te toliko čvrsto

da ti se na koži pojave kapljice mastila.

Ti mi uzvratiš zagrljajem i pratiš
kapljicu narančinog soka
koja klizi sa mojih prsiju i ostavlja na koži ožiljak
u obliku puta.

Tvrdiš da je tvoja koža nepregledna pustinja
razapeta na kičmama zalutalih vođa karavana,
tješiš me da to što sam poprimio lice kamile
samo je odsjaj tvojih maštanja.

Kako je ljepo biti zaštićen rešetkama od riječi,
tom religijom nijemih.
Domovinom upitnika.

9.

Ako danas ostanemo u krevetu i ne odemo u crkvu

na jutarnju molitvu

šta će pomisliti raspjevano nedjeljno jutro gledajući nas
kroz surove komšijske prozore

kako bez stida dišemo jedno drugom u lice?

Šta će reći sat za buđenje,

kad za doručak bude žvakao ustajale minute
čudeći se što je tamni trag noći
sa tvojih očnih kapaka
ostao na mojim usnama?

Šta će reći ruže samoubice kad se ne pojaviš u vrtu
sa makazama
dok linije sa mojih dlanova budu ostavljale
otisak na tvojim grudima?

Šta će reći glupa ulica koja se više ni ne sjeća imena tvoga bivšeg muža,
registracije Mrtvačkih kola, koja već odavno trunu na groblju automobila,
niti tebe u suzama.

Šta će reći zbumjena kapija Crkve kroz koju si

samo jednom prošla u vjenčanici
a puno puta u crnini?

Šta će reći ljudi koju su navikli da te tješe godinama.

Hoće li se propovjednik ljutiti kada vidi kako na klupi za udovice
već sjedi neka nova crna haljina umjesto tebe ?

Ako na našim priljubljenim stomacima otkriješ
dvoja otškrinuta vrata ispod kojih se ne čuje žamor sa ulice,
ako ti se moj zagrljaj učini kao gnijezdo,
ko mari za njih.

Dok te volim,
zaista više nije važno
šta će ko reći.

10.

Postoje zli vjetrovi kojima smo dali imena žena

samo da bi uplašili muškarce.

Ali postoje i bezimeni vjetrovi.

Ima jedan vjetar koji se dodvorava državi
njišući zastavu na jarbolu ispred Parlamenta.

Ima jedan vjetar koji uđe kroz stomak Željezare
dodvoravajući se gladnim radnicima
i izade kroz dimnjak kao crni andeo od dima.

Ima jedan vjetar koji se pojavi pred sirotinjskom kućom
kada majka počne kačiti odjeću na štrik,
prije nego dim sa fabričkog dimnjaka
padne na bijele dječije bluze.

Ima jedan vjetar koji uživa da otrgne kišobran
iz ruke penzionisanog fabričkog računovođe
i spusti ga pred vrata žene koja čeka
da joj se muž sa platom vrati iz Željezare.

Ima jedan vjetar koji uđe kroz vrata kafane
i zatreperi bluze djevojaka
koje se nadu za šankom u vrijeme kada radnici Željezare
dobiju plate.

Ima jedan vjetar koji bez stida zadigne haljinu
supruge direktora Željezare
što drži za ruku muža dok radnicima saopštava
da se fabrika zauvijek zatvara.

Ima jedan vjetar u kući pored nas što guši plač djece
dok u kofere pakuju igračke koje će se
na putu do nove kuće smanjiti.

Ali ima jedan vjetar koji je govorio samo tvojim glasom.

Topli vjetar kojeg sam u grudima osjetio
tek kad si me izvukla iz kafane,
odvukla kući,
i u kadi isprala iz mene
onaj teški metalni miris Željezare.

Taj vjetar mi je rekao da me voliš.

I to je jedini vjetar kojem bih volio nadjenuti svoje ime.

NEKOPRATI

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>